

**PROGRAM SZKOLENIA
W RAMACH PROJEKTU
"MŁODZIEŻOWY UNIWERSYTET EKONOMICZNY"**

1. Nazwa szkolenia

Zobacz niepełnosprawność

2. Forma szkolenia (niepotrzebne skreślić)

- szkolenie tradycyjne + materiały na platformę e-learningową

3. Autor programu

Dr inż. Mateusz Macałka

4. Grupa objęta szkoleniem (niepotrzebne skreślić)

- szkoła podstawowa

5. Cele szkolenia

- uwrażliwienie i zainteresowanie uczniów tematyką niepełnosprawności,
- rozwój empatii uczniów w stosunku do szeroko pojmowanej różnorodności,
- rozwój umiejętności komunikacyjnych i społecznych uczniów wobec osób z niepełnosprawnościami,
- poznanie właściwych zasad zachowania się wobec osób z niepełnosprawnościami,
- kształtowanie prawidłowej postawy wobec osób z niepełnosprawnością wzroku, ruchu, słuchu.

6. Zakładane efekty uczenia się

- Uczestnik zna tematykę niepełnosprawności i podstawowe jej rodzaje.
- Uczestnik potrafi zastosować podstawową wiedzę z tematyki niepełnosprawności.
- Uczestnik prezentuje otwartą postawę na potrzeby osób z niepełnosprawnościami.

7. Tematy zajęć

Lp.	Zakres tematyczny	Liczba godz.
1	<p>Wstęp do szkolenia: przedstawienie się trenerów i przedstawienie się uczestników:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pierwsze skojarzenie z tematyką na podstawie doświadczeń własnych uczestników, • Oczekiwania dotyczące warsztatu. <p>Trenerzy na flipcharcie zapisują skojarzenia uczestników z tematyką niepełnosprawności oraz ich oczekiwania względem warsztatu. Krótki kontrakt grupowy: swobodnie dzielimy się swoimi spostrzeżeniami, jesteśmy otwarci na różne zdania, poglądy, swobodnie zadajemy pytania (nie ma tematów tabu), jesteśmy tu i teraz (prośba o wyciszenie telefonów).</p>	45 min

	<p>Obraz osób z niepełnosprawnościami w Polsce – fakty i mity</p> <p>Krótki wstęp teoretyczny prowadzony przez trenerów, następnie uczestnicy podają przykłady, jakie emocje budzą osoby z niepełnosprawnościami? Jak są postrzegane w mediach? - odpowiedzi zapisywane na flipcharcie.</p>	
2	<p>ĆWICZENIE PRAKTYCZNE uczestnicy wcielają się w rolę osób z niepełnosprawnością narządu ruchu, wzroku. Siadając na wózkach, poruszając się z białą laską lub okularami symulującymi określone wady wzroku, uczestnicy w nowych rolach eksplorują przestrzeń instytucji dostępną dla petentów.</p> <p>Podsumowanie ćwiczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Co sprawiło największy problem?</i> • <i>Co było zaskakujące w tym doświadczeniu?</i> • <i>Jakie pojawiły się emocje, wrażenia, obawy?</i> 	45 min
3	<p>Percepcja świata przez osoby niewidome, poradnik savoir-vivre</p> <p>Ćwiczenia praktyczne z rysowaniem określonych przez trenerów poleceń. Wykorzystanie nowoczesnych technik komunikacji z osobami niewidomymi. Podstawowe informacje odnośnie adaptacji materiałów, załączników na stronach internetowych.</p> <p>Trenerzy nawiązując do przebiegu ćwiczenia praktycznego prezentują uczestnikom techniki poruszania się osób z białą laską bądź posiadających psa przewodnika.</p>	45 min
4	<p>Percepcja świata przez osoby z niepełnosprawnością ruchu, poradnik savoir-vivre,</p> <p>Jak zachowywać się w kontaktach z osobami z niepełnosprawnością narządu ruchu? W celu utrwalenia nabytej wiedzy i umiejętności uczestnicy proszeni są o pokonanie inscenizowanego toru przeszkód.</p>	45 min
5	<p>Percepcja świata przez osoby niesłyszące oraz niedosłyszące, poradnik savoir-vivre</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Odegranie scenek symulacyjnych obrazujących postrzeganie świata przez osoby głuche. ○ Krótki poradnik savoir-vivre dotyczący komunikacji z osobami nie(do)słyszącymi – omówienie rodzajów niedosłuchu i wynikających z nich trudności, przedstawienie zagadnień dotyczących Kultury Głuchych i polskiego języka migowego. 	90 min

8. Metody i formy prowadzenia zajęć

Warsztaty z zastosowaniem ćwiczeń symulacyjnych, scenek rodzajowych, studium przypadku wraz z komentarzami instruktazowymi ze strony trenerów; warsztaty bazują przede wszystkim na doświadczeniach i przemyśleniach uczestników z ukierunkowaniem na wypracowanie przez grupę dobrych praktyk prawidłowego zachowania się wobec osób z różnymi niepełnosprawnościami. Przeprowadzone szkolenie charakteryzuje się mieszanką różnych metod i form prowadzenia zajęć. Program ułożony jest w taki sposób, że po części wykładowej słuchacze w formie aktywizacji mogą praktycznie wykorzystać i sprawdzić swoje umiejętności. Taka forma powinna motywować ucznia do działania, twórczego myślenia i kreatywnego rozwiązywania problemów. Po każdej części wykładowej i symulacyjnej uczniowie mają możliwość wzięcia udziału w dyskusji opartej na dzieleniu się własnymi doświadczeniami, spostrzeżeniami i uwagami. W trakcie zajęć uczniowie będą pracować w grupach, dzięki czemu będą mieć możliwość rozwijania umiejętności podejmowania decyzji z uwzględnieniem opinii i zdań innych.

9. Literatura przedmiotu

1. „Praktyczny poradnik savoir – vivre wobec osób niepełnosprawnych” Biuro Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych;
2. „Savoir – vivre wobec osób z niepełnosprawnością” Fundacja Integracja;
3. „Po pierwsze człowiek. Działania antydyskryminacyjne w jednostkach policji. Praktyczny poradnik” mł. insp. Krzysztof Łaskiewicz;
4. www.firr.org.pl;
5. Doświadczenia własne.

10. Informacje dodatkowe

Szkolenie prowadzone przez dwie osoby, pracowników Biura ds. Osób Niepełnosprawnych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie.

11. Informacje o osobie prowadzącej szkolenia (CV, opis doświadczenia w tematyce objętej dziełem, ew. adekwatne certyfikaty)

Mgr Marzena Kasperska

Absolwentka Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. W BON pracuje od 2009 r., jednak już dużo wcześniej zaczęła swoją działalność na rzecz osób z niepełnosprawnością najpierw jako członkini Zrzeszenia Studentów Niepełnosprawnych, a potem jego przewodnicząca.

Stypendystka programu Erasmus w 2007 r. (półroczne studia w Finlandii w Swedish School of Economic and Business Administration).

Stypendystka programu Central and Eastern Europe Project w 2011 r. (półroczne studia w Meksyku w Tecnológico de Monterrey).

Biegłe posługuje się polskim językiem migowym, językiem angielskim i bardzo dobrze językiem hiszpańskim. Od 2014 r. jest dyplomowanym tłumaczem języka migowego. Posiada również certyfikat tłumacza języka migowego T1. Jest członkinią Stowarzyszenia Tłumaczy Polskiego Języka Migowego.

Jest pomysłodawczynią i obecnie współorganizatorką Krakowskich Dni Integracji, których już XII edycja odbyła się w kwietniu 2019 r.

Jest inicjatorem i organizatorem kursów języka migowego dla studentów i pracowników UEK. W 2012r. zorganizowała pierwszy w historii UEK kurs polskiego języka migowego prowadzony przez Głuchych. W latach 2014-2015 współprowadziła kurs polskiego języka migowego.

Co roku organizuje i współprowadzi szkolenie dla studentów pełnosprawnych pt. „Zobacz niepełnosprawność: zobacz dźwięk”.

Pisze artykuły do Krakowskiego Semestralnika Studentów Niepełnosprawnych oraz do Kuriera UEK.

Brała udział w wielu konferencjach krajowych i międzynarodowych zarówno jak uczestniczka jak i mówczyni.

W 2013 r. wygłosiła prezentację w j. angielskim dot. wsparcia studentów z niepełnosprawnością na lektoratach języków obcych podczas międzynarodowej konferencji organizowanej w Łodzi przez Stowarzyszenie Nauczycieli Języka Angielskiego w Polsce IATEFL Poland. Napisany przez nią artykuł dot. tej samej tematyki został opublikowany w biuletynie wydawanym przez IATEFL Poland. W 2014 r. wygłosiła dwie prezentacje w j. angielskim podczas konferencji podsumowującej projekt EADHE w Lipsku oraz na międzynarodowej konferencji “Inclusive Higher Education” również w Lipsku.

Prowadziła szkolenia z tematyki niepełnosprawności zarówno w języku polskim jak i angielskim (“Bridging the Disability Barriers”, “Polish Sign Language and Deaf Culture”) dla pracowników uczelni polskich i zagranicznych (International Weeks organizowane przez Biuro Programów Zagranicznych UEK), pracowników szkół podstawowych, studentów.

Marzena Kasperska odbyła liczne wizyty studyjne do wielu europejskich ośrodków uniwersyteckich takich jak: Bolonia (Włochy), Malmo (Szwecja), Aarhus (Dania), Gandawa (Belgia), Limerick (Irlandia) w celu zdobycia doświadczenia i wymiany dobrych praktyk.

W Biurze koordynuje również współpracę międzynarodową. Nawiązała współpracę z biurami ds. Osób Niepełnosprawnych m.in. w Bolonii (Włochy), Brnie (Czechy), Malmo (Szwecja). Efektem współpracy z

Projekt pt. *Młodzieżowy Uniwersytet Ekonomiczny* realizowany jest w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, nr umowy: POWR.03.01.00-00-T220/18.



Bolonią było dołączenie UEK w 2013 r. jako partnera zrzeszonego do międzynarodowego projektu "European Action on Disability in Higher Education" (EADHE). Marzena Kasperska była koordynatorem projektu ze strony UEK. Ponadto kontakty przez nią nawiązane zaowocowały propozycją dołączenia do kolejnego międzynarodowego projektu, którego głównym koordynatorem jest Uniwersytet w Lipsku. Projekt o nazwie GEQUS (Gender and Equality at Science) został złożony w kwietniu 2019 r. i czeka na akceptację UE. Marzena Kasperska stale podnosi swoje kwalifikacje uczestnicząc w krajowych i międzynarodowych konferencjach, szkoleniach i warsztatach dotyczących wsparcia studentów z niepełnosprawnością, w szczególności nie(do)słyszających, a także w szkoleniach podnoszących kompetencje miękkie.

mgr inż. Ewa Srzednicka

pracowniczka Biura ds. Osób Niepełnosprawnych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie (BON UEK). Do pracy przyjęta we wrześniu 2016 roku na stanowisko referent. Przez trzy lata zdobywała doświadczenie na stanowisku konsultanta ds. studentów z problemami ruchowymi. Brała udział w wielu szkoleniach, kursach, spotkaniach dotyczących tematyki niepełnosprawności i wielu innych.

Doświadczenie Ewa Srzednickiej to nie tylko praca w BON UEK. Swoje doświadczenie budowała dużo wcześniej, jeszcze w trakcie studiów pozostając w bezpośrednim kontakcie z osobami z niepełnosprawnością. Od 2014 roku do końca studiów była aktywną członkinią Zrzeszenia Studentów Niepełnosprawnych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie (ZSN UEK). Jednocześnie w latach 2015/2016 była Przewodniczącą organizacji. Będąc zaangażowana w działalność, reprezentowała środowisko studentów niepełnosprawnych na ogólnopolskich konferencjach organizowanych między innymi w Poznaniu, Katowicach, Kaliszu, Częstochowie, itp. Konferencje poruszały tematykę bieżących spraw studenckich, a także przyszłości, rynku pracy czy sportu osób z niepełnosprawnościami. Jako aktywna studentka brała udział w szkoleniach organizowanych na terenie Uczelni (MCWP) Rozmowa kwalifikacyjna – wystąpienia publiczne, a także pisała teksty do lokalnych gazet np. Krakowskiego Semestralnika Studentów Niepełnosprawnych.

Obecnie Ewa Srzednicka regularnie i z zaangażowaniem reprezentuje BON UEK podczas wydarzeń związanych z tematyką niepełnosprawności. Wzięła udział w konferencjach takich jak: REHA for the blind w Krakowie, Niepełnosprawni - Kraków OK w Urzędzie Miasta Krakowa, IV Kongres Osób Niepełnosprawnych w Warszawie, II Dolnośląsko-Opolskie Dni Integracji we Wrocławiu. Dwa razy w roku bierze udział w Sympozjum Naukowym organizowanym przez Wydział Gospodarki i Administracji Publicznej.

Co roku bierze udział w organizacji Krakowskich Dni Integracji, a także bierze czynny udział w szkoleniach z zakresu niepełnosprawności. Szkolenia dotyczą tematyki barier architektonicznych czy barier komunikacyjnych. Ukończyła szkolenia takie jak: zobacz niepełnosprawność zobacz przestrzeń, Przełamujemy bariery architektoniczne, Migając przełamujemy bariery. Jej zainteresowaniem są dostępne media, w związku z tym wzięła udział w szkoleniu Social media: wizerunek 2.0 w nowych mediach organizowanego przez Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych UPJP II

Aby podwyższyć swoje kompetencje w kwietniu 2019 roku rozpoczęła kurs Polskiego Języka Migowego na poziomie podstawowym.

Aby być na bieżąco z obecnymi potrzebami studentów szkoli się z zakresu zdrowia psychicznego biorąc udział w szkoleniach Uczelnia wobec studentów chorujących psychicznie, Seminariach: o zdrowiu psychicznym, o wsparciu studenta w kryzysie psychicznym, jednocześnie szkoląc się z zakresu Spektrum Autyzmu: Bez zespołu Aspergera nie byłoby Doliny Krzemowej? czyli słów kilka o osobach z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Nie pozostając obojętna na tematykę pozostałych niepełnosprawności szkoli się z ich zakresu, np.: świat dotyku i dźwięku bez tajemnic realizowane przez fundację Szansa dla niewidomych.

Dodatkowo reprezentuje studentów z niepełnosprawnościami m.in. na rynku pracy poprzez spotkania z przedstawicielami firm podczas których omawia tematykę zatrudniania osób niepełnosprawnych (współpraca z firmą Shell). Działa także lokalnie na terenie miasta Krakowa poprzez udział w Konsultacjach Powiatowego Programu na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami.

Ewa posiada kompetencje społeczne ma na wysokim poziomie. Regularnie doszkała się z tematyki komunikacji w zespole, zarządzania czasem czy walki ze stresem uczestnicząc w: warsztatach komunikacyjnych inspirowane Porozumieniem bez przemocy (stopień I i II), Jak pokonać stres? Emocje w miejscu pracy, Trening odporność na stres. Dbą o rozwój swojej jednostki szkoląc się z tematów bezpośrednio dotyczących BON UEK takich jak: Design Thinking Workshop - Universities' Social Responsibility oraz Finansowanie uczelni w ustawie 2.0

mgr Anna Stawowy

zatrudniona na stanowisku starszego specjalisty psychologa-psychoterapeuty, konsultant ds. studentów z problemami natury psychicznej.

Absolwentka Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Kierunek Psychologia Stosowana. W BON pracuje od 2008 r. Współtworzyła biuro od podstaw w zakresie organizacyjnym, materialnym - zagospodarowanie pomieszczeń, a także w zakresie tworzenia standardów świadczenia usług wobec studentów niepełnosprawnych. Przez 4 lata pełniła funkcję Kierownika Biura. 4-krotnie otrzymała Nagrodę Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego za osiągnięcia w pracy zawodowej. Kilkukrotnie koordynowała i współorganizowała Krakowskie Dni Integracji. Przez ponad 11 lat poszerzała swoją wiedzę z zakresu niepełnosprawności uczestnicząc w specjalistycznych kursach, szkoleniach czy konferencjach (ukończone 4 stopnie kursu Systemu Językowo-Migowego SJM, a także Polskiego Języka Migowego PJM na poziomie podstawowym, współpraca z PZG w zakresie organizacji kursów języka migowego na Uczelni, współpraca z Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących oraz firmą Altix w zakresie jak najlepszego przystosowania Uczelni dla studentów z problemami ze wzrokiem). 7-krotnie uczestniczyła w konferencji "Pełno(s)prawny student" organizowanej przez Fundację Instytut Rozwoju Regionalnego, poświęconej różnym aspektom związanym ze studiowaniem osób z niepełnosprawnościami na uczelniach wyższych.

W ramach nawiązywania współpracy, zdobywania doświadczenia, a także wymiany dobrych praktyk odbyła wizyty studyjne na innych uczelniach w Polsce (Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Marii Kłodowskiej Curie w Lublinie), a także za granicą: Coimbra (Portugalia), Lipsk (Niemcy).

W roku 2009 r. ukończyła Studia Podyplomowe w zakresie "Trener biznesu i organizator szkoleń" na Wyższej Szkole Europejskiej im. Ks. Józefa Tischnera. W 2015 r. ukończyła czteroletnie Studium Psychoterapii Integracyjnej. Będąc w trakcie szkolenia w 2015 roku prowadziła konsultacje psychologiczne dla studentów zagranicznych w języku angielskim. Kilkukrotnie uczestniczyła, współorganizowała, a następnie organizowała cykl szkoleń dla pracowników i studentów UEK dotyczący problematyki osób z problemami natury psychicznej "Uczelnia wobec studentów chorujących psychicznie".

Prowadziła i współprowadziła szkolenia z tematyki niepełnosprawności zarówno w języku polskim dla pracowników uczelni polskich ("Międzyuczelniane Centrum Wsparcia Psychologicznego – Dobre praktyki") jak i w języku angielskim ("Bridging the Disability Barriers", Workshop on shaping culture of open dialogue, promoting mental health, learning by experience) dla pracowników uczelni zagranicznych (International Week organizowane przez Biuro Programów Zagranicznych UEK).

Anna Stawowy stale podnosi swoje kwalifikacje uczestnicząc w krajowych i międzynarodowych konferencjach, szkoleniach i warsztatach dotyczących wsparcia studentów z niepełnosprawnością, w szczególności chorujących psychicznie, a także w szkoleniach podnoszących kompetencje miękkie.

dr inż. Mateusz Macała

Od 2013 -2016 roku pracował jako asystent dydaktyczny studentów z niepełnosprawnością. Od 11 lat członek Zrzeszenia Studentów Niepełnosprawnych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. W latach 2010-2011 w organizacji pełnił funkcję wice przewodniczącego, natomiast w okresie od 2011 do 2013 funkcję przewodniczącego. Od 2014 członek zarządu Fundacji Elekrownia Inspiracji. Od 2016r. pracownik Biura ds. Osób Niepełnosprawnych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. W pracy podejmuje działania udzielania studentom i doktorantom z niepełnosprawnością informacji o przysługujących im formach pomocy ze strony uczelni oraz innych instytucji wspierających te osoby, ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnością wzroku. Podejmuje działania mające na celu zwiększenie dostępności obiektów uczelni dla osób z niepełnosprawnością, w szczególności wzroku oraz zapewnienie, w miarę możliwości, odpowiedniego sprzętu, wyposażenia. Autor 8 publikacji naukowych związanych z tematyką niepełnosprawności. Od 2013r. prowadził 17 szkoleń/ warsztatów pogłębiających tematykę niepełnosprawności dla fundacji oraz instytucji pozarządowych. Od 2016 r. uczestnik Parlamentarnego Zespołu ds. osób z niepełnosprawnością narządu wzroku